

31. jul 2014.

VRHOVNI SUD KOSOVA, u veću sastavljenom od sudije EULEX-a Timo Vuojalahti, predsednik veća, sudija Vrhovnog suda Emine Mustafa i Avdi Dinaj kao članovi veća, uz pomoć pravnog službenika EULEX-a Natalie Dawson, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu P. br. 02/2012 pred Osnovnim sudom u Mitrovici:

U krivičnom predmetu protiv okrivljenog,

JP [redacted] rođen [redacted] sa trenutnim boravištem [redacted] ime oca [redacted]

Zbog krivičnog dela:

Organizovani kriminal, protivno članu 274. (1) i (2) Privremenog krivičnog zakona Kosova (u daljem tekstu KZK) u vezi sa pranjem novca, protivno članu 10.2 Uredbe UNMIK-a br. 2004/2 o sprečavanju pranja novca i srodnih krivičnih dela.

Odlučujući po zahtevu Državnog tužioca za zaštitu zakonitosti podnetog 4. aprila 2014. godine,

S obzirom na odgovor branioca [redacted] u ime okrivljenog [redacted] podnetog 3. juna 2014. godine.

Nakon većanja i glasanja, u skladu sa članom 435. ZKP, Vrhovni sud donosi sledeću:

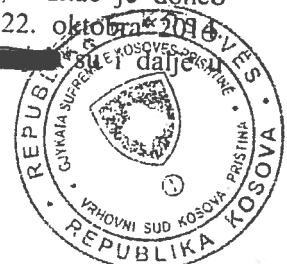
PRESUDU

ODBIJA se zahtev za zaštitu zakonitosti Državnog tužioca protiv Presude Apelacionog suda br. PAKR 4/2013 od 25. septembra 2013. godine kao NEOSNOVAN.

I. Istorija postupka:

- a. 13. oktobra 2010. godine, tužilac je doneo Rešenje o pokretanju istrage u predmetu PPS 41/2010 protiv nekoliko osumnjičenih lica. Tužilac je doneo Rešenje o proširenju istrage na još jedno osumnjičeno lice. 28. marta 2011. godine, tužilac je doneo Rešenje o proširenju istrage na okrivljenog [redacted]. Od 22. oktobra 2010. godine, dva osumnjičena lica, [redacted] bekstvu.

JR: SD

- b. 16. maja 2011. godine, sudija za prethodni postupka je odobrio Naloge za hapšenje i pretres, oba dana 16. maja 2011. godine na zahtev tužioca. 17. maja 2011. godine, okrivljeni [REDACTED] je uhapšen i zadržan u sudskom pritvoru, gde je i ostao za vreme tokom postupka.
- c. 14. oktobra 2011. godine, sudija za prethodni postupak je odobrio produženje istrage do 13. aprila 2012. godine.
- d. 10. novembra 2011. godine, tužilac je protiv okrivljenog [REDACTED] podigao Optužnicu PPS br. 41/2010. Okrivljeni [REDACTED] je optužen za sledeća krivična dela:
1. Krijumčarenje robe, protivno članu 273. (1) KZK-a;
 2. Utaja poreza, protivno članu 249. (1) i (2) KZK-a;
 3. Izbjegavanje uvoznih dažbina i akciza prevarom, protivno članu 298. Zakonika o carini i akcizama;
 4. Pranje novca, protivno članu 10.2. Uredbe UNMIK-a br. 2004/2 o sprečavanju pranja novca i srodnih krivičnih dela;
 5. Organizovani kriminal, protivno članu 274. (1) i (2) KZK-a;
 6. Neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja, protivno članu 328. (2) KZK-a.
- e. 20. januara 2012. godine, Optužnica je potvrđena Rešenjem KA br. 201/11, i sudija koji je vodio postupak za potvrđivanje optužnice je proglasio sve dokaze prihvatljivim. Protiv ovog rešenja nije uložena žalba.
- f. Glavni pretres je trajao od 15. juna do 20. septembra 2012. godine.
- g. 20. septembra 2012. godine, izrečena je Presuda. Okrivljen [REDACTED] je proglašen krivim po tačkama 4., 5. i 6 Optužnice, i to: pranje novca, organizovani kriminal i neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja.
- h. Okrivljeni [REDACTED] je osuđen na četiri (4) godine kazne zatvora i novčanu kaznu u iznosu od 1.000 evra za pranje novca; osam (8) godine kazne zatvora i novčanom kaznom u iznosu od 1.000 evra za organizovani kriminal, i jednu (1) godinu zatvora za neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja. Izrečena je jedinstvena kazna i to devet (9) godine kazne zatvora i novčana kazna u iznosu od 2.000 evra. Vreme provedeno u sudskom pritvoru je uračunato. Konfiskovano je oružje u neovlašćenom vlasništvu okrivljenog [REDACTED], dva motorna vozila, i gotov novac u evrima i srpskim dinarima. Okrivljenom [REDACTED] je naloženo da nadoknadi troškove krivičnog postupka.
- i. Okrivljeni [REDACTED] je oslobođen drugih tačaka Optužnice.
- j. 3. decembra 2012. godine, branilac [REDACTED] je uložio žalbu u ime okrivljenog P [REDACTED]. 31. decembra 2012. godine, specijalni tužilac je podneo (neblagovremen) odgovor na žalbu. 24. juna 2013. godine, tužilac Apelacionog tužilaštva je podneo mišljenje i predlog u odgovoru na žalbu.
- k. 22. oktobra 2013. godine, Apelacioni sud je doneo Presudu kojom usvojena žalba. Apelacioni sud je ustanovio sledeće:

1. Optužnica se odbija za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja.
 2. Izmenjuje se zakonska klasifikacija krivičnih dela pripisani okrivljenom P [REDACTED] u skladu sa članom 420. (1) i (2) i članom 426. Privremenog zakona o krivičnom postupku Kosova (u daljem tekstu (PZKP):
 - 2.1 Ukinuta je kazna za pranje novca.
 - 2.2 Okrivljeni P [REDACTED] je osuđen za organizovani kriminal protivno članu 274. (1) i (2) KZK-a, u vezi sa pranjem novca, protivno članu 10.2 Uredbe UNMIK-a br. 2004/2 o sprečavanju pranja novca i srodnih krivičnih dela.
 3. Okrivljeni P [REDACTED] je osuđen na četiri (4) godine kazne zatvora i novčanu kaznu u iznosu od 1.000 evra.
 4. Ukinuta je odluka o konfiskovanju gore navedenih predmeta.
 5. Potvrđuje se preostali deo Presude Osnovnog suda u Mitrovici od 20. septembra 2014. godine.
- l. 4. aprila 2014. godine, državni tužilac je podneo Zahtev za zaštitu zakonitosti protiv Presude Apelacionog suda od 22. oktobra. 2013. godine.
- m. 3. juna 2014. godine, branilac [REDACTED] je podno odgovor na zahtev u ime okrivljenog [REDACTED] 25

II. Stavovi stranaka

Tužilac

- a. Apelacioni sud je predmetu primenio neprimenljiv zakon time što je ustanovio da je bilo očiglednog krivičnih dela u sticanju između pranje novca i organizovanog kriminala, idealnog ili stvarnog krivičnog dela u sticanju. Tužilac tvrdi da je sticanje krivičnih dela stvarno.
- b. To je potkrepljeno sudskom praksom Vrhovnog suda Kosova. Presuda na koju se poziva Apelacioni sud u svojoj presudi u prilog svojih navoda u ovom pogledu odstupa od prethodnog presedana.
- c. Delokrug razmatranja Apelacionog suda je bio ograničen na zakonskim osnovama koje je navela odbrana u svojoj žalbi. Odbrana se nije pozvala na olakšavajuće okolnosti, stoga Apelacioni sud nije smeo da iste uzme u obzir.
- d. Apelacioni sud „zasniva svoju odluku na pretpostavci da krivično delo pranje novca ... može biti obuhvaćeno amnestijom.“ Državni tužilac tvrdi da Apelacioni sud nije utvrdio osnov za amnestiju.
- e. Apelacioni sud nije vagao olakšavajuće faktore nasuprot otežavajućih faktora pri određivanju odgovarajuće kazne. Dalje, tužilac tvrdi da je kazna koja je izrečena protiv okrivljenog niža od minimuma predviđenog članom 274. (1) i (2) KZK-a.

Odbrana

- a. Kao prvo, branilac se poziva na činjenične okolnosti, navodeći da nema osnova da se predmet vrati prvostepenom ili drugostepenom sudu.
- b. Kao drugo, Zahtev je kasno podnet jer je podnet „zadnjeg dana zakonskog roka“.

III. Nalazi suda:

- a. Vrhovni sud smatra da je Zahtev za zaštitu zakonitosti blagovremeno podnet i isti je prihvatljiv. Stranke imaju pravo da podnesu jedan takav Zahtev na dan unutar zakonski predviđenog roka. Nebitna je činjenica da je državni tužilac podnela svoj Zahtev poslednjeg dana unutar tog vremenskog perioda.

Delokrug žalbenog razmatranja

- b. Tužilac tvrdi da se odbrana u žalbi nije pozvala na olakšavajuće okolnosti, te stoga Apelacioni sud nije smeo da iste uzme u obzir. Vrhovni sud smatra da je ovaj nalaz nemerodavan. Branilac je u svoj žalbi protiv prvostepene presude tvrdio da je izrečena pogrešna kazna protiv okrivljenog [REDACTED] i štaviše, pozvao se na pogrešno utvrđene otežavajući okolnosti i pridavanju nedovoljnog značaja olakšavajućim okolnostima. Mora se napomenuti da Sud određuje kaznu (u granicama propisanim zakonom), uzimajući u obzir sve okolnosti koje su od značaja za ublažavanje ili pooštavanje kazne, kao što je navedeno u članu 64. KZK-a. Vrhovni sud smatra da u tom pogledu nema povreda odredbi krivičnog postupka.

Kazna

- c. Član 274.(1) KZK-a navodi, „*Ko god izvrši teško krivično delo kao deo organizovane kriminalne grupe biće kažnjen ... zatvorom od najmanje sedam godina*“. Vrhovni sud smatra da je Okružni sud primenio ovu odredbu pri računanju kazne (pozivajući se na stav 10.3 presude Okružnog suda od 20. septembra 2011. godine). Dakle minimalna kazna za krivično delo organizovani kriminal je sedam godina.
- d. Član 66. KZK-a navodi, „*Sud može da odredi kaznu ispod granice propisane zakonom ili da izrekne blažu vrstu kazne ... kada sud utvrdi da postoje osobito olakšavajuće okolnosti koje ukazuju da i određivanje ublažene kazne može da postigne svrhu*“.
- e. Član 67.(1) KZK-a navodi, „*Kada postoje uslovi propisani u članu 66. ovog zakona, sud će da ublaži kaznu u okviru sledećih granica ... (1.2.) Ako je za krivično delo propisana kazna zatvora od najmanje tri godine, kazna može da bude ublažena na jednu godinu zatvora*“.
- f. Član 67.(2) KZK-a navodi, „*Pri odmeravanju stepena ublažavanja kazne u skladu sa stavom 1. ovog člana, sud će posebno da uzme u obzir najmanju i najveću visinu kazne propisanu za krivično delo*“.
- g. Vrhovni sud ističe da ove odredbe daju sudu diskreciono pravo da izrekne kaznu ispod propisanog minimuma predviđenog odredbama za različita krivična dela, gde smatra da postoje osobito olakšavajuće okolnosti, ali u granicama utvrdjenim u članu 67. KZK-a.

- h. U stavovima 56. i 57. svoje presude, Apelacioni sud navodi svoje razloge za izricanje minimalne kazne predviđene članom 274. (1) KZK-a u skladu sa članovima 67. (2) i 66. KZK-a. Obrazloženje iz ovih stavova pokazuje da je veće Apelacionog suda na to imalo pravo, te da je pažljivo uzelo obzir sve okolnosti slučaja. Uključujući tu i olakšavajuća i otežavajuća svojstva. Veće je jasno uzelo u obzir svaku relevantnu odredbu KZK-a i shodno tome došla do zaključka.
- i. Apelacioni sud nije izrekao kaznu ispod minimuma od jedne godine kao što je navedeno u članu 67. (1) KZK-a. Stoga nije prekršen krivični zakon u pogledu najmanje visine zatvorske kazne.
- j. U istom stavu (56.) presude Apelacionog suda jasno su razmotreni pogledi Apelacionog suda u odnosu na odredbe Zakona o amnestiji. Apelacioni sud je pridao važnost mogućem uticaju Zakona o amnestiji, navodeći da „...krivično delo pranje novca obuhvata prihod nastao kao rezultat kriminalnih radnji, koje može biti obuhvaćeno amnestijom“. Apelacioni sud je obrazložio da „može da se desi da će se J. P. kazniti za pranje prihoda gore navedenih prihoda od kriminala, ali lica koja su u stvari izvršili gore navedena krivična dela slobodno šetaju zbog amnestije“.
- k. Obrazloženje u stavu (56.) presude Apelacionog suda može se razumeti tako da je Apelacioni sud uzeo u obzir odredbe Zakona o amnestiji jer one radije utiču na položaj drugih uključenih u istoj grupu, nego na samog okrivljenog. Apelacioni sud je uzeo u obzir kakav uticaj ove odredbe imaju na druge pojedina lica u grupi i niži položaj okrivljenog P. kako bi se obezbedila prevlada proporcionalnosti.
- l. Činjenica da bi drugo veće moglo da se ne složi sa važnošću i značajem gore opisanih okolnosti, to ne mora da znači da je Apelacioni sud prekršio odredbe računanja kazne kada se ovi argumenti uzmu u obzir kao olakšavajuće okolnosti. Mora se napomenuti da član 64.1 KZK-a daje šire diskreciono pravo sudu da odluči šta se može smatrati kao olakšavajuće okolnosti. Jasno je da se ovo mora oceniti od slučaja do slučaja. Veće Vrhovnog suda smatra da nema jasnog kršenja krivičnog zakona.
- m. Ukratko, u pogledu visine izrečene kazne i obrazloženja istog, Vrhovni sud smatra da nije došlo do kršenja krivičnog zakona. Ne postoji nijedan razlog da se meša u obrazloženje Apelacionog suda.

Da li krivično delo organizovani kriminal treba podvesti pod krivično delo pranje novca

- n. Većina članova veća smatra da su nalazi veća Apelacionog suda u ovom pogledu čvrsti.
- o. Većina članova veća je mišljenja da je stav Vrhovnog suda po ovom pitanju da kada su i organizovani kriminal i predikatno krivično delo regulisani zakonom, treba da postoji jedna kazna za organizovani kriminal u vezi sa predikatnim krivičnim delom. U ovom slučaju okrivljeni treba da bude osuđen za organizovani kriminal u vezi sa pranjem novca, upravo kao što je postupio Apelacioni sud.

- p. U prilog tome, Vrhovni sud citira navode u predmetu br. Ap-Kz 61/2012 u Presudi od 2. oktobra. 2012. godine. U stavu 48., Vrhovni sud je naveo da „Formulacija koja se koristi u članu 274. KZK-a jasno propisuje da je izvršenje osnovnog krivičnog dela sastavni element krivičnog dela organizovani kriminal” U ovom slučaju se Apelacioni sud oslonio na ovo pravno načelo, a Vrhovni sud ne vidi nikakv razlog da se ne složi sa ovom procenom.

Pravna stvar je odlučena većinom glasova. Priloženo je delimično izdvojeno mišljenje Predsednika veća.

Predsednik veća:

Timo Vuojolahti
Sudija EULEX-a

Zapisničar:

Natalie Dawson
Pravni službenik

Članovi veća:

Emine Mustafa
Sudija Vrhovnog suda

Avdi Dinaj
Sudija Vrhovnog suda

VRHOVNI SUD KOSOVA

PML 83/2014

31. jul 2014. godine

Republika e Kosovës

Republika Kosove

AKTËSINË E KOPJES E VERTETORI
PËR ACHËNOST OTPRAVKA POTVRDËJË

Punetori i autorizuar
Gjyloçeni radnik

[Handwritten signature]